

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Václava Štencla v právní věci žalobkyně: **Primagra, a.s.**, se sídlem Nádražní 310, Milín, zast. JUDr. Sylvií Sobolovou, Ph.D., advokátkou se sídlem Jungmannova 754/24, Praha, proti žalovanému: **Ministerstvo průmyslu a obchodu**, se sídlem Na Františku 1039/32, Praha, zast. JUDr. Janem Brodcem, LL.M., Ph.D., advokátem se sídlem Rubešova 162/8, Praha, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 4. 2021, čj. MPO 383736/21/61500, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2023, čj. 15 A 61/2021-235,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 28. 6. 2023, čj. 15 A 61/2021-235, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaný v průběhu roku 2021 zamítl řadu žádostí o dotace, které podaly společnosti z koncernu Agrofert (mimo jiné žalobkyně). Tyto společnosti pak napadly rozhodnutí žalovaného u městského soudu. Jednotlivé senáty městského soudu se při rozhodování o žalobách rozdělily a spory vyřešily třemi různými způsoby. Jedním z nich bylo zrušení rozhodnutí žalovaného pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s., tedy bez nařízení jednání. Právě toto řešení zvolil městský soud i v nynější věci. Nejvyšší správní soud však v souladu se svou dosavadní judikaturou dospěl k závěru, že pro zmíněný postup nebyly splněny předpoklady – rozhodnutí žalovaného je totiž přezkoumatelné.

I. Vymezení věci a předcházející soudní řízení

[2] Žalobkyně požádala o dotaci na projekt „Výměna sušárny zrnin v Primagra, a.s., středisko Trpísty“. Žalovaný žádost o poskytnutí dotace v záhlaví označeným rozhodnutím zamítl podle § 14m odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „rozpočtová pravidla“). Jednalo se o dotaci, u níž bylo předpokládáno financování z prostředků Evropské unie. Po jejím případném poskytnutí mohla Česká republika požádat o její proplacení. Dále žalovaný odkázal na audit Evropské komise (Komise) týkající se souladu řídicích a kontrolních systémů ČR s právním rámcem podle čl. 75 odst. 1 a 2 nařízení č. 1303/2013 [o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006]. Výstupem auditu byla závěrečná zpráva ze dne 29. 11. 2019, na níž navázal dopis Komise ze dne 22. 10. 2020. Z těchto dokumentů žalovaný dovodil, že v projednávané věci nebyl splněn základní předpoklad, aby žádosti žalobkyně vyhověl, tedy aby byla dána možnost v konečném důsledku financovat dotaci z Evropského fondu pro regionální rozvoj. Žalovaný shledal riziko v dosavadním postoji Komise k poskytování dotací společností ze skupiny Agrofert v době, kdy byl Ing. Andrej Babiš veřejným funkcionářem. Vyhovění žádosti by mohlo ohrozit i financování celého operačního programu. Žalovaný proto postupoval s ohledem na princip prevence a žádost žalobkyně zamítl. Současně vysvětlil, že v daném případě nepostupoval podle § 4c zákona č. 159/2006 Sb., o střetu zájmů, a nemusel se tedy ani zabývat námitkami žalobkyně ohledně naplnění podmínky v tomto ustanovení. Žádost žalobkyně zamítl z jiného důvodu, který byl navíc součástí jeho správního uvážení.

[3] Žalobkyně napadla rozhodnutí žalovaného žalobou u městského soudu. Městský soud dospěl k závěru, že je rozhodnutí žalovaného nepřezkoumatelné. Žalovaný se totiž vyhnul posouzení klíčové podmínky podle § 4c zákona o střetu zájmů. Současně si nedostatečně vyhodnotil použitelnost a věcnou správnost závěrů Komise učiněných na základě auditu. V této fázi nemohl brát postoj Komise jako definitivní. Městský soud tedy rozhodnutí žalovaného podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. bez jednání zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření žalobkyně

[4] Žalovaný (stěžovatel) proti rozsudku městského soudu podal kasační stížnost. Kromě věcné argumentace, kterou Nejvyšší správní soud s ohledem na důvody nynějšího rozsudku dále nerekapituluje, stěžovatel namítl, že jeho rozhodnutí nebylo stiženo vadou nepřezkoumatelnosti. Městský soud tedy nemohl postupovat podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s, nýbrž měl ve věci nařídit jednání a provádět dokazování. Stěžovatel poukázal na rozhodnutí jiného senátu městského soudu, v nichž tento soud shledal v zásadě stejná rozhodnutí stěžovatele za přezkoumatelná i zákonná. Stěžovatel má za to, že ve svém rozhodnutí vypořádal všechny argumenty žalobkyně a přezkoumatelně vyložil důvody, které ho k zamítnutí žádosti vedly.

[5] Žalobkyně navrhla, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost zamítl. Sdílí totiž přístup městského soudu k obsahu dokumentů Komise, přičemž nesouhlasí s tvrzením stěžovatele, že ten vypořádal všechny její argumenty. Je přesvědčena, že jí v souvislosti

pokračování

s řízením o žádosti byl upřen nárok na „řádný proces“. Podle jejího názoru zároveň bylo v řízení před městským soudem možné rozhodnout bez nařízení jednání. I kdyby bylo rozhodnutí stěžovatele přezkoumatelné, nezakládá postup soudu nezákonnost napadeného rozsudku. Samotný výrok rozsudku městského soudu by byl stejný, i kdyby k tvrzeným procesním vadám nedošlo.

[6] Stěžovatel na vyjádření ke kasační stížnosti reagoval replikou. V té především poukázal na rozsudky NSS ze dne 6. 9. 2023, čj. 10 Afs 10/2023-78; ze dne 7. 9. 2023, čj. 9 Afs 9/2023-58; ze dne 19. 10. 2023, čj. 4 Afs 10/2023-72 a ze dne 19. 10. 2023, čj. 4 Afs 9/2023-74. V těchto rozsudcích Nejvyšší správní soud shledal, že rozhodnutí stěžovatele nepřezkoumatelná nejsou.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je důvodná.

[8] Nejvyšší správní soud předesílá, že pro posouzení dané kasační stížnosti je stěžejní vypořádání námitek, které směřovaly proti závěru městského soudu o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stěžovatele, resp. proti tomu, že městský soud rozhodoval bez nařízení jednání. Nejvyšší správní soud se tedy nezabýval věcí samou.

[9] Rovněž je nutno připomenout, že Nejvyšší správní soud již o skutkově obdobných věcech rozhodoval v rozsudcích ze dne 6. 9. 2023, čj. 10 Afs 10/2023-78; ze dne 7. 9. 2023, čj. 9 Afs 9/2023-58; ze dne 17. 9. 2023, čj. 10 Afs 9/2023-75; ze dne 19. 10. 2023, čj. 4 Afs 11/2023-103; ze dne 19. 10. 2023, čj. 4 Afs 10/2023-72; ze dne 19. 10. 2023, čj. 4 Afs 9/2023-74; ze dne 19. 1. 2023, čj. 5 Afs 45/2023-84; či ze dne 29. 2. 2024, čj. 4 Afs 112/2023-60. Ve všech uvedených rozsudcích dospěl k závěru, že rozhodnutí stěžovatele jsou přezkoumatelná. Soud nemá důvod se od závěrů, k nimž dospěl v odkazovaných věcech, v nyní posuzované věci odchýlit. Nejvyšší správní soud nepovažuje za nutné veškeré již vyslovené závěry opakovat, a níže tedy pouze stručně shrnuje jejich klíčové závěry. V podrobnostech na odkazované rozsudky odkazuje.

[10] Rozhodnutí stěžovatele Nejvyšší správní soud nepovažuje za nepřezkoumatelné. Nepřezkoumatelnost je třeba vykládat v souladu s jejím skutečným smyslem. Jedná se o jednu z nejzávažnějších vad rozhodnutí, kterou lze konstatovat pouze v případě, že skutečně nelze seznat, proč správní orgán rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku posuzovaného rozhodnutí, resp. proč považoval námitky účastníka za řízení za nedůvodné. V nyní posuzované věci městský soud zrušil rozhodnutí stěžovatele z toho důvodu, že dle jeho názoru až příliš spoléhal na závěry auditu Komise. Ta totiž ještě nevydala žádné rozhodnutí, které by zabránilo tomu, aby byla předmětná dotace proplacena z evropských prostředků (např. rozhodnutí o finanční opravě podle čl. 85 nařízení č. 1303/2013). Za těchto okolností se tedy dle názoru městského soudu měl stěžovatel podrobně zabývat otázkou střetu zájmů Ing. Andreje Babiše, resp. měl sám vyhodnotit, nakolik jsou závěry Komise pro posouzení žádosti relevantní a správné. Tyto důvody však pro závěr o nepřezkoumatelnosti nestačí. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí vyplývá, že při rozhodování o žádosti disponuje správním uvážením, neboť na dotaci není právní nárok a stěžovateli rovněž plynou povinnosti z předpisů upravujících nakládání s veřejnými

prostředky. Žádost žalobkyně nebyla zamítnuta kvůli možnému střetu zájmů Ing. Andreje Babiše ve smyslu § 4c zákona o střetu zájmů, ale kvůli obavě o stabilitu státního rozpočtu a dotačního programu v případě, že nebude dotace následně proplacena z evropských prostředků. Stěžovatel tak rozhodl o zamítnutí žádosti žalobkyně z jiného důvodu, než je zamítnutí žádosti pro nesplnění podmínky stanovené v § 4c zákona o střetu zájmů. Zamítl-li stěžovatel žádost z jiného důvodu než kvůli střetu zájmů, nemusel se otázkou střetu zájmu ve smyslu uvedeného ustanovení zabývat. I kdyby stěžovatel překročil meze správního uvážení či jej zneužil, nebylo by jeho rozhodnutí nepřezkoumatelné. Překročení mezí správního uvážení, resp. jeho zneužití je totiž důvodem pro zrušení rozhodnutí správního orgánu pro *nezákonnost*, nikoliv nepřezkoumatelnost.

[11] Jak vyplývá z výše uvedeného, městský soud nemohl postupovat podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. ve spojení s § 51 odst. 2 s. ř. s. Bez nařízení jednání by mohl stěžovatelovo rozhodnutí zrušit v případě, že by bylo rozhodnutí stěžovatele nepřezkoumatelné, avšak tak tomu v posuzované věci nebylo. Rozhodnutí věci bez nařízení jednání v případech, kdy jednání nařízeno být mělo, je vadou řízení, která může mít za následek nezákonnost rozhodnutí ve věci samé (rozsudky NSS ze dne 29. 11. 2005, čj. 4 As 46/2004-58; ze dne 30. 9. 2009, čj. 8 As 49/2008-62; ze dne 14. 12. 2009, čj. 5 Afs 112/2008-129 či ze dne 28. 4. 2016, čj. 7 As 27/2016-31). Tato vada současně brání Nejvyššímu správnímu soudu v tom, aby se zabýval dalšími kasačními námitkami stěžovatele.

IV. Závěr a náklady řízení

[12] Nejvyšší správní soud tedy shledal kasační stížnost s ohledem na výše uvedené důvodnou, a napadený rozsudek městského soudu proto zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1 s. ř. s.). Městský soud je v dalším řízení vázán výše vysloveným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně 24. května 2024

Milan Podhrázký
předseda senátu